

DELAVSKI LIST

ZA STROKOVNA, GOSPODARSKA, KULTURNA
IN POLITIČNA VPRAŠANJA

Uredništvo in uprava: Ciglarjeva 41,
Ljubljana-Mostje
Mesečna naročnina 4 Din;
za Ameriko mesečno 8 Din; za ostalo
inozemstvo 7 Din.

Delavci v strokovno organizacijo!

Kaj žalostno je, da je treba danes po 100 in več letih obstoja delavskih organizacij in organizirane delavske borbe, pisati o potrebi organiziranja delavstva. Saj vse izkušnje delavstva vendar kažejo, da je neorganiziran delavec ničla in tisoč neorganiziranih delavcev tisoč ničel, ki si ne morejo nič pomagati, nič doseči. Kjer pa so delavci organizirani v svoji strokovni organizaciji, predstavljajo moč, s katero mora kapital računati.

Danes slovensko delavstvo v večini slučajev ni taka moč. Zato raste greben podjetnikom, zato mnogokrat delajo, kar se jim ljubi. In še hujše bo, če res prihaja nov naval krize, kar bodo podjetniki kakor v pretekli krizi zvrnili vse neprijetnosti krize na neorganizirano in neenotno delavstvo. Zato je prva in glavna naloga, ki stoji pred slovenskim delavstvom, da se združi v svojo organizacijo, predvsem v svoje razredne strokovne organizacije, da s tem zopet postane sila, s katero bo moral nasprotnik računati!

Neumno je, če kdo misli, da je mogoče delavstvu boriti, izobraževati se, dvigati razredno zavest mmio strokovnih organizacij, kaj šele, da bi neorganizirano delavstvo postalo političen faktor!

Zato kliče »Delavski list« že od prve številke: Delavci v organizacijo! Zato so tudi jeseniški izključeni obratni zaupniki zaklicali: Vsi v organizacijo! Zato danes vsi izključeni sodruzi pozivajo delavce, ki so izstopili ali se odtegnili strokovni organizaciji, da se vanjo vrnejo in v njej delujejo. Toda ti pozivi ne zadostujejo. Potrebno je, da vsak zaveden delavec vložijo vse sile v čim večjo agitacijo za svojo strokovno organizacijo in ji pridobi čim več članov. Ni res, da se ne da. Ponekod so si delavci postavili nalogo: v dveh mesecih moramo dobiti v strokovno organizacijo 20, 30 ali 50 novih članov. Poprijeli so za delo in danes so njihove organizacije za 20, 30 ali 50 delavcev močnejše. Ti sodruzi so pravilno in odlično razumeli svojo dolžnost. Tako je treba storiti povsod.

Seveda ne sanjamo o tem, da je pri današnjem stanju o razrednem strokovnemu gibanju mogoče organizirati velike množice delavstva. Delavstvo vidi, kaj se godi v strokovnih organizacijah in nima zaupanja vanje. Šele, ko se bodo razmere v razrednih strokovnih organizacijah uredile, ko bo v njih zavladala sporazumnost in enotnost, bo delavstvo dobilo spet zaupanje vanje. Toda ta sporazumnost in enotnost se bo dosegla tem prejš, čim več bo v organizacijah delavcev, ki so za enotnost in čim močnejše bodo organizacije.

Če bodo delavci delali v njih konstruktivno in disciplinirano v duhu in po statutih dotičnih organizacij, če se ne bodo prišli v or-

Na vzhodu in zapadu

Kitajci se trdno upirajo

Jasno je bilo že od začetka bojev na Kitajskem, da je Japonska v veliki meri izvršila svoj namen. Toda tudi na Kitajskem se godi isto, kar se je zgodilo v Španiji. Kakor v Španiji so tudi Kitajci pokazali sijajen odpor japonskemu prodiranju. Doživljajo sicer celo vrsto težkih udarcev, toda v teh udarcih se organizira in jekleni kitajska narodna armada. Čisto gotovo je to, da bodo Kitajci tem močnejši in odpornejši, čim dlje bo trajala vojna, razen če bi se kolebljivi Čankajšek ne pogodil z Japonci proti Rusiji.

Trenutno na frontah ni posebno velikih dogodkov. Pri Šanghaju pripravljajo Japonci novo ofenzivo. Šansi se osma armada čvrsto drži. V provinci Hopej se bori okrog 20.000 kmetov partizanov proti Japoncem. V Mandžuriji je nastala cela vrsta uporov prebivalstva proti Japoncem.

Konferenca v Brislju

V Bruxellesu se je sestala konferenca devetih sil, ki so podpisale washingtonsko pogodbo, ki je urejala razmere na Tihem oceanu. Konferenca ne bo prinesla nobenih večjih uspehov, ker so Angli-

ja in druge velesile pokazale neodločnost. Zaradi tega neodločnega stališča je Litvinov odšel s konference.

Antikomunistična trozveza

Prejšnji teden je bila sklenjena med Italijo, Nemčijo in Japonsko antikomunistična pogodba. Skoro ves svetovni tisk misli, da ta pogodba ni antikomunistična ampak bolj naperjena proti Angliji, kot proti Sovjetski Rusiji. Kljub temu

kaže Anglija veliko neodločnost, kar bo Anglijo stalo gotovo še težke izgube.

V Španiji zatišje

V Španiji vlada na vseh frontah zatišje. Bajje pripravlja Franko ofenzivo pri Malagi.

Anglija je postavila konzularne zastopnike v Frankovi Španiji. Vodilni angleški politik je izjavil, da angleški interesi ne bodo trpeli, če zmaga v Španiji Franko.

„Hrvatski dnevnik“ o Hitlerju

V Hitlerjevem življenjskem delu »Mein Kampf« (Moja borba) je neko poglavje, ki razkriva vso bajko nacionalizma in vso brutalnost njegove ideologije.

»Najpreje je šel pred plugom podrejeni človek, — a šele potem konj.« S temi besedami objasnjuje Hitler svoje mišljenje o človeku mnogo jasnejše, nego je to napravil nek nacionalistični pisatelj. Njegova (Hitlerjeva) ideologija je v bistvu popolnoma gospodovalna. Teorija ima samo cilj, izvesti nedemokratske načrte. Propoveduje se čistost krvi, ali ko se je izvedelo, da oče g. Milcha, tajnika v nemškem letalskem

ministrstvu, ni bil arijevec, se je našel iz te neprijetne situacije še manj prijeten izhod:

Milchova mati je rešila položaj svojega sina z javno izjavo, da je kot žena bila nezvesta svojemu možu ter da je Milchov pravi oče — arijevec.

Ta izjava, ki globoko ponižuje človeško dostojanstvo, je bila tiskana v glavnih nemških časopisih. Do tega, evo, dovaja ta izumetničeni »rasizem«; tako so zavarovane pravice človeka napram fašistični ideologiji. In še se pri nas najde kakšen človek, ter nam skuša pridigati takšen »evangelij« ...

Ne proti strankam, ampak proti fašističnim strankam

Fašisti vseh vrst imajo zelo priljubljeno navado, da nastopajo proti strankam in strankarskemu političnemu življenju. Italijanski fašizem, nemški fašizem in vse fašistične stranke skušajo oblatiti tudi parlamentarizem, ki je nujno zvezan z obstojem raznih političnih strank. Spominjamo se tudi leta 1926, ko se je v Jugoslaviji po raznih v ta namen ustanovljenih lističih začel blatiti parlamentarizem in vse stranke po vrsti in danes vemo, da je bilo to delo poznejših šestojanuarskih diktatorjev.

Tako je povsod. Fašistične in reakcionarne skupine, ki hočejo odpraviti demokracijo in izvesti diktaturo, se borijo proti parlamentu in proti strankam. To je popolnoma razumljivo. Politične stranke so predstavnice raznih družbenih plasti in razredov. Fašizem pa pravi, da hoče »izbrisati« razlike med razredi in zato tudi organizacije političnih stremljenj teh razredov — stranke. (Seveda fašizem razrednih razlik ne odpravi, ampak jih poveča, stranke pa kljub temu uniči.)

organizacijo »preklati«, ampak složno z vodstvom in ostalim članstvom delati za njihov procvit.

Takrat bodo vsi voditelji strokovnih organizacij tudi oni, ki so danes proti enotnosti, prisiljeni sodelovati s članstvom. Takrat bo lahko doseči enotnost, ki bo temeljila na proletarski demokraciji in svobodnem sporazumu.

Ostane naj samo ona stranka, fašistična stranka, ki naj v imenu in v korist finančnih mogotcev vodi in vlada vse ljudstvo. Fašistični listi bodo zato smešili do skrajnosti sistem strankarskega življenja in se celo iz vsake politike norca delali.

Zato je toraj važen znak, po katerem prepoznavamo fašista, to, da se tak fašist besno zaganja v vse stranke. Take fašistične znake nosijo tudi »Ljotičevci«. V zadnji številki svojega »Zbora« pišejo: »Vsi trgovci ven iz političnih strank pa v enotno stanovsko borbo proti edinemu pravemu povzročitelju propada stanov — svobodnemu kapitalizmu, čigar služkinje so politične stranke — so strankarska demokracija.«

Če bi Ljotičevci bili pošteni in dosledni, bi najprej zaklicali: »Trgovci, vsi iz Zbora!« in na licu mesta bi razpustili »Zbor«. Ker »Zbor« je stranka in to politična stranka, ki je trgovcem, obrtnikom, kmetom in delavcem ter celemu slovenskemu narodu najbolj škodljiva.

Kajti »Zbor« pripravlja teren za nasilen prevzem oblasti za fašistično diktaturo, ki jo sramežljivo imenuje »stanovska demokracija«, »vezan gospodarski organski univerzalizem« itd. Fašistična diktatura pa je le oblast velikih magnatov in zato proti trgovcem in proti obrtnikom. Ali so v Nemčiji veleblagovnice izginile? So, toda samo nekatere, ki so bile v židovskih rokah, »arijske« veleblagov-

nice pa eš naprej uničujejo male trgovce in obrtnike, čeprav so tudi ti »pristni arijevci«.

Za trgovce in za nobenega malega človeka ni torej rešitev v zborovski fašistični »stanovski državi. Samo v svobodni, demokratični državi bo lahko i trgovci i delavec i kmet i obrtnik preko svojih političnih strank in strokovnih organizacij zahteval, kar mu pripada. Zato je vedno zahteva vseh delovnih ljudi, da se dovolj svobodno politično (strankarsko) organiziranje in svobodno politično življenje.

Stranke so torej potrebne. Delavstvo naj se zber v svoji stranki in tudi vsi ostali delovni ljudje naj se svobodno organizirajo v demokratičnih strankah. Vsi skupaj naj sodelujejo v skupnem boju. Ostali sloji: magnatje, kulakji in razni izgubljeni pa naj se zbirajo v svojih strankah ali takih narodnih pokretil kot je fašistični »Zbor«.

London za Kitajce. Zbirka za pomoč Kitajski je dosegla vsoto 50.000 funtov. Od te vsote je že porabljeno 10.000 funtov za nabavo sanitetnega materijala, ki bo odposlan te dni.

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem »Del. lista«

Sporočamo, da »Del. list« v petek, 12. novembra radi odsotnosti urednika ni mogel iziti, zato smo danes izostali list na 2 strani, v eni prihodnjih števil bomo pa še druge 2 strani nadoknadili.

Ravnokatko opozarjamo vse naročnike, čitatelje in prijatelje lista, da se v provinci razširjajo ten-

Beleške

Ne sprejmemo

Ljotičev »Zbor« piše: »Da omogočimo tedensko izdajo »Delavskega lista«, ki v ta namen zbira težko prigarane groše, smo se odločili, da ga financiramo mi... sklenili smo zato, da poklonimo azdajateljem ves denar in vse vrednostne papirje, katere nam je poslal za razširjanje fašizma v Jugoslaviji firer Hitler.«

»Zbor« se šali, mi pa odgovarjamo zares: Hvala, ne sprejmemo. Denar, ki ste ga prejeli od firerja za razširjanje fašizma v Jugoslaviji, kar sami obdržite, ker drugače bi prišli na kant, mi pa bomo še naprej izhajali s prigaranimi groši. Na to smo ponosni!

Opozorilo za opozornom

»Zbor« piše: »Moti nas le nedemokratska okoliščina, da se nedemokratski nadsodrugji tako na »debelo« medsebojno izključujejo... Ali bi imel Karl Marx z vami veliko veselje, ko bi videl, kako njegov poziv: »Proletarci vseh dežel združite se!« izpolnjujete?« Včeraj »Straža«, danes »Zbor«. Težko delavstvu, če si fašisti manejo roke nad našo neenotnostjo. Kda bodo ss. iz Strokovne komisije in »Delavske Politike« to spoznali?

Priznanje

»Katolički tjednik« v Sarajevu toži, kako je delavstvo zapustilo boga in cerkev; ...toda za to smo odgovorni mi katoliki — kot se to danes tudi na katoliški strani že priznava, so odgovorni za to dobro situirani sloji med nami, ki so se oddaljili od dobrotelnosti in evangelske modrosti. Odgovorna je za to duhovščina, ki se je skrila v svoje ddbodne dvorce in kurije, in ni hotela videti in slišati, kako se na obzorju bliska in grmi... Mi katoliki in cerkveni ljudje smo zatajili delavce in smo ostali v večini gluhi in indolentni. Delavci pa isto mogli čakati, ker lakota nima oči...«

»Straža v viharju« mora dobro stržiti!

Pod tem naslovom piše »Slovenski delavec«: »Napadi na list naših akademikov »Straža v viharju« se v zadnjem času vedno bolj množe... V zadnjih dneh sta se v naapdu posebno odlikovala »Delavski list« in oči zavijajoča kranjska »Sobota«, za tema je pričapljaj na koncu še brezosebniški jeseniški »Kovinar«. »Straža v viharju« torej dobro vrši svojo nalogo.«

Delavci, razložite zavednim prištašem ZZD, kakšno tovarišijo ima »Slovenski delavec«.

denciozne vesti, da je bilo okrog »Del. lista« v zadnjih dneh aretiranih 80 oseb. Vse te vesti so neresnične in naši čitatelji morajo take vesti odločno pobijati, ker imajo namen škodovati »Del. listu«. Naš list bo tudi nadalje vršil nalogo, ki si jo je zadal. Zato prosimo vse, da za »Del. list« dalje agitirajo in nabirajo naročnike ter da ostanejo »Del. listu« nadalje naklonjeni.

Ta-ta — Bata!

Belgrajsko »Vreme« je dne 26. oktobra prineslo izpod peresa s. Bogdana Krekiča, tajnika URSA, članek, v katerem v imenu vseh delavskih strokovnih organizacij URSA odobrava formiranje velikih blagovnic kakor je Ta-Ta, ker se one trudijo, da pocenijo blago in s tem koristijo konsumentom in delavcem.

Glavni radniški Savez za Srbijo je pa ob tej priliki 1. novembra v belgrajski »Politiki« napisal demanti, katerega v celoti prinašamo:

Ob priliki kampanje in polemik o velikih trgovskih magacinih, ki se je v zadnjih dneh vodila v javnosti, sporoča Glavni radniški savez za Srbijo, da v njegovem imenu in v imenu njegovih sestavnih organizacij ni bil nikdo pooblaščen, da daje katerekoli izjave v tem vprašanju.

Milorad Bellič — Luka Pavičević.

Spor okrog subvencije DZ

Dragi sodrug urednik! V prejšnji številki »Delavskega lista« je priobčil dopisnik iz Trbovelj članek »Spor za delavske zbornične subvencije«. Dovolj tudi meni, da tudi jaz povem svoje mnenje.

Popolnoma točno je, da se vrši prerekanje funkcionarjev radi subvencije za zaupniške tečaje, ki pa že ni več prerekanje, temveč ogabna gonja, ki organizaciji samo škoduje in te funkcionarje popolnoma diskvalificira pred članstvom in javnostjo, ki vidi v tej borbi samo borbo za prestiž enega ali drugega, od katere ima organizirano delavstvo samo škodo, neorganizirano delavstvo pa ne more dobiti zaupanja v organizacijo in zato stoji ob strani.

Mi ne mislimo poseči v načelno debato o izjavi s. Bogdana Krekiča, povemo samo eno: Razredni delavski sindikalni pokret ni bil nikdar pomagač velekapitala in ne more odobravati sistemov Ta-Ta itd. ne more odobriti invazije tuje kapitala, ki s pomočjo domačega kapitala izkorišča in tlačiti ne samo delavce temveč vse sloje in cel narod.

Mi se radi tega priključujemo izjavi Glavnega radniškega saveza, kateremu se tudi Zagrebačka oblastna uprava URSA priključuje. Vprašamo samo, kater organizacije iz Slovenije so pooblastile s. Krekiča, da napiše v »Vreme« tako izjavo v imenu vseh organizacij?

Ta izjava je mišljenje samo s. Krekiča, s katero razredni strokovni pokret cele države nima nič skupnega.

Kaj je II. skupina in kaj so strokovne organizacije, je dopisnik prav dobro in pravilno razložil. Zaupniki imajo nalogo, da nastopajo pomirjevalno in vplivajo na dobre odnose med delavci in podjetniki, da pri sporih posredujejo. Druga skupina je bila ustanovljena v svojih časih baš v momentu, ko je bilo rudarsko delavstvo najbolj organizirano, najbolj aktivno in udarno, ustanovljena je bila zato, da organizacije oslabijo in se jim odvzame orožje. Če bi pa bila II. skupina pod vplivom strokovnih organizacij orožje v rokah delavstva, bi delavstvu v borbi lahko mnogo koristila.

Delavska zbornica ima v vsakem proračunskem letu določeno

vsoto za izobrazbo, za katero plačujejo vsi delavci, ne samo rudarji. Rudarji imajo od Del. zbornice ravno toliko, kakor ostali delavci! Da pa zahteva II. skupina polovico plačanih prispevkov povrnjenih, če nisem egoist, smelo trdim, da to ni prav. Da je izobrazba zaupnikom II. skupine zelo potrebna (to vidi vsak delavec, da jim manjka, celo tistim, ki danes vrše tako gonjo proti strok. organizaciji) vemo, potrebna je pa tudi drugim zaupnikom, ki so izvoljeni po zakonu o zaščiti delavcev. Jaz nisem ozkogruden in ne smatram, da se vrtil cel svet okoli rudarjev in Trbovelj. Zato, ker vem, da je izobrazba potrebna tudi drugim zaupnikom, smatram najbolj za pravilno, da povedejo akcija za tečaje kolektivno strokovne centre v Ljubljani, ki naj določijo temo predavanja.

Predavanja se pa naj vrše po vseh krajih in panogah industrije, tako da pridejo do izobrazbe vsi zaupniki II. skupine in vsi zaupniki, ki so izvoljeni po zakonu o zaščiti delavcev in vsi ostali delavci, ki bi te tečaje morali ravnotako posecati. Delavska zbornica bi pa te tečaje morala financirati, stroški bi bili manjši, predavanja enotna. Seveda bi morala biti ta predavanja in tečaji razrednega strokovnega gospodarskega in kulturnega značaja, ne pa navadna limonada.

Obegetati bi morala: Začetek in razvoj del. strokovnih organizacij.

Naloge strokovnih organizacij. Potreba akcijske enotnosti strokovnih organizacij.

Politična ekonomija in delavska kultura.

To so potrebne snovi, o katerih mora vsak zaupnik in delavec biti dobro poučen. Ako se bo to iz-

vršilo, bodo zaupniki in delavci od tega nekaj imeli. Spori in gonja, ki se sedaj vrši, bo avtomatično odpravljena. Funkcionarji, ki se pa sedaj pripravajo, bodo pa na teh tečajih in predavanjih tudi dobili potrebno lekcijo.

Organiziran rudar.

Diplomacija z bonboni ali skupščina Del. zbornice

Dne 14. t. m. se je vršila letna skupščina Del. zbornice v Ljubljani. Predsedoval je na novo izvoljeni predsednik Lovro Jakomin, ki pa ni imel besede za protest proti odstopitvi nekaterih funkcionarjev v tekočem letu, niti ni imel besede za zahvalo funkcionarjem, ki so se dolga leta žrtvovali za koristi Del. zbornice.

Na skupščini smo pogrešali poročila o zadnji poslovni dobi, edino poročilo je bilo o mezdnih gibanjih referenta sodr. Stanka, ki je bilo objektivno podano. V splošnem je pa vladalo veliko mrtvilo. O delu Del. zbornice bomo še poročali.

Ženam in materam!

Večkrat čitam v ženski rubriki »Delavskega lista« geslo: »Mati in ženat! Kje so tvoji otroci in mož organizirani!« Me delavske žene in matere pa ne smemo samo mehanično prečitati to vprašanje, nego se moramo vprašati in orgovoriti.

Če pa si morda na to vprašanje ne moremo odgovoriti, ker vemo, da naši možje in otroci niso nikjer organizirani, smo dolžne me, ki prenašamo vse gorje današnjega družabnega reda, da pokažemo možu in otrokom pot do izboljšanja njih položaja, ki je le v združenih silah, t. j. v močnih in

enotnih delavskih strokovnih in kulturnih organizacijah.

Marsikatera je že rekla svoje: »Kaj ti pa nudi organizacija?« Žene! Organizacija ni podporno društvo, nego je tista sila, potom katere je edino možno izboljšanje delavskega položaja. Če delavstvo ne bo enotno organizirano, bo ono še naprej doživljalo poraze. Oglejmo si samo za primer položaj japonskega delavstva, ki mora garatati za borno pest riža. Istočasno pa pogledjmo življenjski položaj francoskega in angleškega delavstva, ki so domala vsi organizirani v močnih razrednih organizacijah. Žena in mati! Tvoja družina mora biti organizirana edinole v delavskih razrednih strokovnih in kulturnih organizacijah, ker bomo le na ta način dosegli tisto stopnjo, na kateri se nahaja delavstvo ostalih naprednih in demokratičnih držav. »Kaj ti organizacija nudi?« Odgovor je le eden: »Vse!«

V Philadelphiji (USA.) se je vršil kongres 2000 predstavnikov črncev radi zedinjenja vseh črncev za obrambo svojih pravic. Kongres se je v resoluciji izjavil proti osvajanju v Abesiniji, Španiji in Kitajski.

Nemci v Draždanih organizirajo sudetsko-nemško brigado, vojaško formacijo iz vrst čehoslovaških nacionalističnih emigrantov.

Kitajski mizar Jang-Suj-Sjang iz mesta Čaušina je izvršil samomor zato, ker ga kot telesnega slabša niso vzeli v vojsko.

DRAGA ŠALA

Nek monakovski (Nemčija) šaljivec je dobil 6 tednov zapora, ker je občinstvu zapel:

Prej nam je šlo dobro,
zdaj nam gre še boljše;
ampak še boljše bi bilo,
če bi nam spet dobro šlo!
(Po »Vzajemni Svobodi«.)

O kongresu SDSZ

O tem kongresu ste že pisali v našem listu, vendar je potrebno, da se zadržimo ob njem. Ta kongres je namreč tako značilen za današnje nezdružene razmere v sindikalnem gibanju Slovenije, da je potrebno točno prerešati njegove sklepe. Naše trdno prepričanje je, da lahko izidem iz današnjega stanja le, če si bomo izgradili jasne poglede o nalogah sindikalnega gibanja.

Najvažnejša resolucija, ki jo je sprejel kongres, je resolucija o »Akciji in taktiki«. Vsakdo bi pričakoval, da bo ta resolucija predvsem dala oceno današnjega stanja v Sloveniji. Saj je le na podlagi pravilne ocene razvojnih tendenc naše industrije in položaja vseh slojev slovenskega naroda, predvsem delavskega razreda, možno določiti pravilno taktiko v sindikalnem gibanju. Le na ta način bi kongres začrtal pot, ki bi odgovarjala težnji in interesom slovenskega delavskega razreda. Če si pa oglemo resolucije kongresa, ne najdemo njih niti besedice o tem. Da bomo lahko pravilno ocenili resolucijo kongresa, moramo pač sami pogledati, kakšno je danes stanje v Sloveniji.

Delavci občutimo na lastni koži, da je naš položaj zelo težak. Mi vidimo, kako oživljajo razne industrijske panoge, se širijo obrati, kako spravljajo kapitalisti v svoje ogromne žepne vedno večje profite, kako rastejo iz dneva v dan cene proizvodov. Toda istočasno, ko se steka ogromna reka bogastva v kapitalistična žrela, ko rastejo plače raznim direktorjem kar za več tisoč dinarjev mesečno, vrše kapitalisti napad za napadom na nas in naše ustanove. Naše mezde se znižujejo v primeri z naraščanjem cen, kar priznajo celo razne kapitalistične gospodarske revije. Ravno tako se godi ostalim delovnim slojem. Razne uredbe nam še poslabšujejo položaj. Fašizem pa vedno bolj grozeče dviguje glavo in mi vsi vidimo, da nam kapitalisti pripravljajo isto usodo, kakršno imajo nemški, italijanski in drugi sodrugji — usodo, še strašnejšo od one, ki smo jo preživeli v letih 1929 do 1935 mi sami.

Delavci v tovarni, v rudniku, v kamnolomu se na temelju vsega tega vprašuje: »Ali ni to možno pre-

prečiti, ali si res nikakor ne moremo zboljšati svojega položaja?« Odgovor je jaseń: »Možno je preprečiti prihod fašizma, možno je zboljšati položaj! Če so to mogli francoski delavci, zakaj ne bi tega zmogli tudi mi.« Moramo najti le odgovor na vprašanje: »Kako to napraviti?« Na to vprašanje odgovarja tudi resolucija: oglejmo si kako: »Za vsako sindikalno akcijo je predvideti objektivne in subjektivne predpogoje. Objektivni predpogoji so ekonomskega značaja in sicer: za zboljšanje položaja delavstva je potrebna gospodarska prosperiteta. Subjektivni predpogoji so čisto psihološkega značaja in so:

1. zrelost za kolektivno akcijo;
2. zrelost in sposobnost delodajalcev za sklepanje tarifnih pogodb;
3. zadržanje oblasti in javnosti napram kolektivnim in tarifnim akcijam.

Ali je ta odgovor pravilen, ali je to v interesu delavstva? Kaj pa prav za prav pravi resolucija? Če jo dobro razumemo tole: »Uspešen boj delavstva je možen le za časa gospodarske prosperitete, če so podjetniki zreli in sposobni za sklepanje tarifnih pogodb, če je oblast naklonjena medzmenemu gibanju in če smo tudi mi delavci zreli.« Težko bi našli delavca, ki ne bi vedel, da je vse to netočno.

Sodr. Jakomin, ki je sestavljal to resolucijo, ali ne pozna, ali pa ne čuje upoštevati naših domačih in mednarodnih izkušenj. Na temelju teh izkušenj bi namreč prišel do popolnoma drugih sklepov. Pojdimo sedaj lepo po vrsti in si pogledjmo vsak predpogoj za akcijo posebej.

Najprej pogledjmo, ali se res lahko vodijo uspešne akcije le za časa gospodarske prosperitete. Od leta 1929 pa do 1936 je vladala kriza in zastoj v gospodarstvu, a šele sedaj se opaža delna prosperiteta, ki jo pa že spremljajo novi znaki krize. Po receptu sodr. Jakomina bi bil čas, ko se lahko vodijo uspešne akcije (prosperiteta) zelo, kratek (par mesecev v l. 1937), dočim bi bila doba mirovanja zelo dolga (7 let). Ali je to recept dober? Kaj pravijo izkušnje iz mezdnih gibanj v tem času? L. 1936. v maju mesecu, ko je bila francoska industrija še v zastoji, si je francoski delavski razred v velikih štrajkih precej izboljšal svoj položaj. Vse to

so konstatirali meščanski ekonomisti, da ne govorimo o delavskih teoretikih, pa tudi voditelji francoskih razrednih sindikatov Jouhaux, Ramond in drugi vedno znova govorijo o tem. Pa ne samo štrajki v Franciji temveč tudi uspešni rudarski štrajki v Belgiji, veliki štrajki v Ameriki, Poljski in povsod drugod nam kažejo, da si lahko delavstvo s skupnim bojem tudi za časa gospodarskega zastaja zboljša svoj položaj. Naša država ni pri tem izjema. Trboveljski štrajki l. 1932, mnogi veliki tekstilni štrajki v letih 1933—1936, štrajki obalnih delavcev v Gružu, štrajki v cementni industriji, jeseniški štrajki l. 1935. itd. dokazujejo isto. Govoriti danes da delavci ne morejo štrajkati, če ni prosperitete, pomeni, zaustavljati delavsko borbo, nasprotovati delavskim interesom. Od takih teorij bi imeli mi slovenski delavci le škodovati. Zelo potrebno bi bilo, da bi trboveljski rudarji, gradbeni delavci, jeseniški kovinarji, z eno besedo vsi oni, ki so uspešno štrajkali za časa krize in zastaja, pisali o tem članke za strokovni list. Prav posebno so tu važne izkušnje jeseniških kovinarjev, ki bi lahko povedali sodr. Jakominu, da so si leta 1935, v času, ko je bila industrija še v zastoji, s štrajkom priborili kolikor toliko sprejemljivo kolektivno pogodbo, dočim so letos, ko so se profiti podjetja potrojili, radi neenotnosti izgubili 33% od svojih mezd.

Iz vsega tega sledi, da je akcija sindikatov možna in potrebna ne le za časa prosperitete, temveč tudi za časa krize in zastaja. Prav posebno je še potrebna za časa krize, ker takrat skušajo vreči kapitalisti vsa bremena krize na ramena nam delavcem. To potrebo in možnost priznava danes mednarodno sindikalno gibanje vseh smeri, le sodr. Jakomin se še vedno lovi v starih, že zdavnaj ovrženih formulacijah raznih renegatov sind. gibanja, ki danes sodelujejo s Hitlerjem in ki so izključeni iz sindikalne internacionale.

Kar se tiče zrelosti kapitalistov, ve vsak delavec, da so oni vedno zreli za podpisovanje tarifnih pogodb, le če jih naša skupna borba prisili na to. Če pa tega ni, nam delavcem ne bodo pomagale nobene še tako dobre zveze sindikalnih tajnikov s podjetniki. Izkušnje, in to zelo dragocene izkušnje, ki smo jih plačali posebno v Nemčiji zelo drago z našo krvjo in našimi glavami, nas uče, da teorija zrelosti

kapitalistov in teorija o zvezah ne služita našim interesom in zato ne spadata v resolucije razrednih sindikatov. Če je sodr. Jakominu res stalo do delavskega razreda, se bo kaj kmalu prepričal, da te teorije ne drže. To so vse teorije, s katerimi operirajo kapitalisti. Ze često sem slišal iz ust direktorja naše tovarne ob priliki pregovorov: »Ja, ja, ja zbi vas razumel, če bi šli vi v borbo, ko je podjetje sposobno, da plača, ko je konjunktura, ne morem pa vas razumeti, kako morete zahtevati povišico sedaj, v tako težkih časih.« Nato ta gospod pokaže vedno polno računov in govori, kako je njemu zmanjšana plača. Končno, ko se je že dovolj potožil, pa navadno končuje: »Saj razumem, da je vaš položaj težak, pa kaj se hoče v teh časih. Toda vse bi še šlo dobro, če bi delavec ne puntali razni subverzivni elementi, plačani iz Moskve, ki spretno izkoriščajo psihološko stanje delavstva. To mi morate priznati!« Vsak delavski zaupnik je že slišal take in podobne besede, pa se jim ni čudil, saj je vedel, da govori to sovražnik delavstva, zastopnik kapitalista, ki se za to »delovanje« vozi v avtomobilu, ima po več ljubice, ki jih vzdržuje, poseduje lepo vilo, je dobro rejen in ne vem kaj še vse. Vsak delavec pa se bo moral začuditi, ko sliši iz ust sindikalnega voditelja, ko vidi vse te misli sprejete v resolucijo kongresa razrednih sindikatov, ko to čita v strokovnem listu. Delavec, ki to sliši in čita, se bo sigurno vprašal: »Ali je ta, ki to govori, moj prijatelj ali sovražnik?«

Tudi po vprašanju naklonjenosti oblasti se ne moremo mi delavci strinjati s sodr. Jakominom. Naše izkušnje še ne poznajo slučajja, ko bi oblast pomagala nam v boju. Tu ne bomo govorili o tem, da so vse te trditve v asprotju z naukom K. Marxa, na katerega se sodr. Jakomin često poziva.

Ostane nam le še vprašanje zrelosti nas delavcev za boj. Ko čitamo to resolucijo, moramo povedati sodr. Jakominu, da mi nikoli ne bomo zreli za tako politiko, kakršno on zastopa.

Pogledjmo si sedaj še malo, kakšne naloge postavlja resolucija pred sind. gibanje. Naloge so: »Izkoristiti vsako ugodno priliko za izboljšanje položaja delavcev, vzpostaviti zveze s kapitalisti, postavljati predloge na oblast.« Kakršni temelji, taka je hiša, kakršni predpogoji, takšne naloge. »Izkoristimo vsako priliko.« pravi sodr. Jakomin,

a pred tem konstatira, da so take prilike redke oz. jih sploh ni. Po-vežimo se s podjetniki, pravi sodr. Jakomin, a mi še nikoli nismo nič dobili od teh zvez razen škodo. Postavljajmo predloge na oblast: (pravi sodr. Jakomin) in čakajmo, da nam postane naklonjena; a mi že čakamo leta in leta, pa nič in nič. V resoluciji je tudi govor o čehi-jašenju in psihologiji, kar me spominja na govore rejnega direktorja naše tovarne in kar mi delavci ne moremo sprejeti. Dodajmo temu še, da zahteva resolucija ojačitev sindikalne organizacije, s čemer se strinjamo, četudi se bistveno razlikujemo v načinih, kako mislimo to doseči — pa imamo vse misli iz resolucije.

Iz tega se vidi, da to, kar našteva resolucija, niso naloge sind. gibanja in da bi bila velika nesreča, če bi šli sindikati po tej poti. Kaj pa naj bodo naše naloge, bo vprašal marsikdo? Na to bomo sedaj kratko odgovorili.

Težnja kapitalistov je danes, kot smo že videli, da spravijo v žep vse profite, da onemogočijo delavcem vsaki boj, da privedejo fašizem na oblast. Pri izvajanju te politike pa nastopajo kapitalisti enotno, ker se zavedajo važnosti enotnega nastopa. Delavci vidimo, da je kapitalist v tovarni eden, da so delničarji raznih družb KID, TPD itd. enotni, četudi pripadajo raznim strankam, da je zveza industrijalcev enotna v boju z nami. Kaj pa mi delavci? V tovarni, kjer stoji nam nasproti en kapitalist, obstoja po več sindik. organizacij, a večina delavcev ni niti sind. organiziranih. Poleg tega še v raznih strok. organizacijah ni enotnosti. Proti enotnemu sovražniku korakamo mi neenotni v raztrganih vrstah. Ali je v našem interesu, da smo raztrgani, ali ima moj sodrug, ki dela pri istem stroju, drugačne interese kot jaz, pa je za to član druge strok. organizacije? Ne. Mi moramo biti enotni. Enotnost pa se kuje v skupnem boju.

Na tej poti k enotnosti se bomo držali smernic, ki jih je začrtal L. F. v svojem članku o sind. enotnosti. Popravili bomo napake, storjene doslej in čvrsto zakorakali. AN-sprotniki enotnosti kot n. pr. sodr. Jakomin se bodo morali prepričati o pravilnosti skupnega boja, če ne jih bomo pregazili. Mi nečemo doživeti usode naših nemških sodrugov. Zato bo na naši zastavi geslo: »Enotnost delavstva.«